

Μια αξιόλογη θεατρική δουλειά

> «4.48 Ψύχωση» της Σάρα Κένν από το Θέατρο Versus

«**Ε**γραφα πάντα για να ξεφύγω απ' την κόλαση. Όχι πως έπιασε ποτέ αυτό το κόλπο. Κι ωστόσο, στην άλλη άκρη αυτής της ιστορίας, όταν κάθεσαι και παρακολουθείς κάτι και σκέφτεσαι: αυτό εκφράζει τέλεια την κόλαση που έζησα- τότε μάλλον άξιζε τον κόπο». Η Σάρα Κένν δεν είναι απλώς αυτοαναφορική. Έχει δώσει μορφή θεάτρου στη ζωή και στο θάνατό της, στην τρέλα και στον έρωτά της, στον πόνο και στη μοναξιά της. Το παράξενο είναι, ότι αν γίνεις προσεκτικός θεατής ή αναγνώστης της Κένν, τελικά διακατέχεσαι από το ίδιο συναίσθημα: όταν αποκωδώνει το αναπόφευκτο αρχικό σοκ, όταν αρχίζεις πια να προσανατολίζεσαι στους περίτεχνους λαβύρινθους της γραφής της, δεν μπορείς παρά να θαυμάσεις την τέλεια έκφραση της κόλασής της. Το θέατρο της Σάρα Κένν συνδυάζει το τρομακτικό «τι» με το θαυμαστό «πώς». Απόλυτα, προκλητικά ειλικρινής στην οργή και στον αποτροπισμό της για τον εξωτερικό κόσμο, όπως και στη σκληρότατη ανάλυση του εσωτερικού της κόσμου, η Σάρα Κένν, μεταποιώντας τον πραγματικό της πόνο, συνειδητά και αφοσιωμένα, παράγει τέχνη.

Στο «4.48. Ψύχωση» όλη η τέχνη της και όλη η απελπισία της συμπεκνώνονται τόσο που χάνεται κάθε ίχνος πλοκής. Οι θεματικές εμμονές και τα περιπλανώμενα από έργο σε έργο σύμβολα βρίσκουν τον απόηχό τους στη ροή του λόγου στην «Ψύχωση», στο τελευταίο από τα πέντε

Σκηνοθεσία/
Μουσική επι-
μέλεια: Ελλά-
δα Ευαγγέ-
λου
Σχεδιασμός
Φωτισμών:
Αλεξάντερ
Γιότοβιτς
Σκηνογραφι-
κή επιμέλεια/
επιμέλεια κο-
στουμιών:
Νίκη
Λεωνίδου
Παίζουν:
Μαρία Μαν-
δρή, Γιάννης
Ιωάννου, Γιο-
λάντα Χρι-
στοδούλου

έργα της Κένν. Οι άρρηκτες σχέσεις ή καλύτερα τα παντοτινά δεσμά του θύτη με το θύμα, οι πατροκτονικές και θεοκτονικές τάσεις, το άπιαστο του έρωτα, οι ακρωτηριασμοί ως στάδια βιαιότατης αποδόμησης του ατόμου, δηλαδή, οι ψηφίδες των υποθέσεων και των μοτίβων από το «Blasted», «Phaedra's love», το «Cleansed», το «Crave», μετατρέπονται σε συμπτώματα ψυχικής ασθένειας. Στο βιωματικό θέατρο της Σάρα Κένν η μυθοπλασία είναι ταυτόσημη με την αυτογνωσία. Η 29χρονη Κένν πέρασε την τελευταία περίοδο της ζωής της πριν από την αυτοκτονία της στην ψυχιατρική κλινική.

Αλλά η «Ψύχωση» δεν είναι απλώς ρεπορτάζ από τον προθάλαμο του θανάτου, είναι και μια άκρως ενδιαφέρουσα πρόκληση για σκηνοθέτες, ένα

κείμενο φαινομενικά άμορφο, το οποίο ο σκηνοθέτης καλείται να μορφοποιήσει, διαβάζοντας την κρυφή εσωτερική λογική του, πλάθοντας πρόσωπα από μια συνεχώς μονολογούσα persona, διαμοιράζοντας το κείμενο σε ρόλους, εξιχνιάζοντας τους εν δυνάμει διαλόγους.

Όλα αυτά υλοποιήθηκαν στην παράσταση του Θεάτρου Versus. Η σκηνοθέτης Ελλάδα Ευαγγέλου δημιούργησε τη διπλή γυναικεία μορφή (Γιολάντα Χριστοδούλου, Μαρίνα Μανδρή), πλάθοντας τις δυο φιγούρες όχι μόνο ως σχιζοφρενική διπλή υπόσταση της κεντρικής γυναικείας μορφής, αλλά και ως έκφραση της παντοτινής και δηλωμένης τάσης της Κένν να εκτίθεται και να παρακολουθεί ταυτόχρονα τον εαυτό της. Δημιούργησε επίσης τη φιγούρα του για-

τρού (Γιάννης Ιωάννου) και μ' αυτό εισήγαγε και το μοτίβο του θύτη-θύματος, και την ανάμνηση του βασανιστή Τίγκερ από το «Καθαροί, πια». Η δουλειά που έκανε η Ελλάδα Ευαγγέλου μετατρέποντας το κείμενο σε παράσταση, είναι αξιόλογη. Διέκρινε το συνεχώς μεταβαλλόμενο ρυθμό της ροής του λόγου και μπόρεσε να το τηρήσει στη σκηνή, εναλλάσσοντας την καταθλιπτική επιβράδυνση με τις τραγικές κορυφώσεις. Βρήκε σκηνικές λύσεις στα δύσκολα σημεία του κειμένου, π.χ. στις σκηνές, όπου ο λόγος ξαφνικά διαλύεται σε αριθμούς, έδωσε τη μορφή του ψυχιατρικού test. Εντυπωσιακό το διπλό παιχνίδι με τα νήματα, αναποτελεσματική όμως η φανερά εμβόλιμη χρήση του video.

Ο καθένας από τους τρεις ηθοποι-

ούς της παράστασης έχει συγκεκριμένα καθήκοντα και διαφορετική ρυθμική γραμμή. Ο ρόλος που ενσαρκώνει η Μαριάννα Μανδρή πολεμά ακόμα με τα κύματα του έρωτα και της απελπισίας. Η νεαρή ηθοποιός δεν διαθέτει βιωματική δεξαμενή για να αντλήσει τα απαραίτητα για το ρόλο της, αλλά την αντικαθιστά με την ευαισθησία και το ένστικτο. Ο Γιάννης Ιωάννου ήταν ίσως υπερβολικά «βοηθητικός», δεν αυτονομήθηκε στη σκηνή, αλλά ίσως και δεν του είχε ζητηθεί κάτι τέτοιο. Η Γιολάντα Χριστοδούλου κάνει σπούδαία δουλειά. Ο δικός της ρόλος βρίσκεται στο βυθό της κατάθλιψης, οι βιορυθμοί έχουν πέσει στα όρια της ανυπαρξίας. Η ηθοποιός είναι πολύ καλός φορέας του λόγου της Κένν.

NONA ΜΟΛΕΣΚΗ